

Handläggare: Karin Eriksson Bech
Telefon: 08 508 25 468

Till
Socialtjänst- och
arbetsmarknadsnämnden

Ansökan om EU-medel för insatser för nyanlända

Förslag till beslut:

1. Socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden ställer sig bakom inriktningen i detta tjänsteutlåtande och uppdrar åt förvaltningen att slutföra arbetet med en socialfondsansökan till 2009 03 31.

Dag Helin

Helene Bengtson

Sammanfattning

Jobbtorg Stockholm har i uppdrag att utveckla arbetsmetoder och arbetssätt i syfte att fler ska kunna gå från bidrag till arbete. En av målgrupperna är nyanlända flyktingar och invandrare. Inom ramen för europeiska socialfonden finns möjligheter att söka medel för utvecklingsprojekt i syfte att öka sysselsättningen för grupper som har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden. Förvaltningen har, i samverkan med bland annat arbetsförmedlingen, arbetat med en förstudie för en gemensam ansökan till socialfonden avseende insatser för nyanlända. Avsikten är att en ansökan ska lämnas in 2009 03 31. Projektet skulle då kunna komma igång hösten 2009, under förutsättning att medel beviljas. Med detta tjänsteutlåtande föreslås social- och arbetsmarknadsnämnden godkänna inriktningen på ett sådant projekt samt uppdra åt förvaltningen att slutföra och lämna in ansökan.

Ärendets beredning

Detta tjänsteutlåtande har utarbetats inom arbetsmarknadsavdelningen. Inom ramen för samverkansavtalet har ärendet behandlats av de fackliga organisationerna den 13 mars 2009.

Bakgrund

Jobbtorgen har i uppdrag att ta emot och erbjuda insatser för alla nyanlända som uppbär introduktionsersättning eller försörjningsstöd, och som står till arbetsmarknadens förfogande. Jobbtorgen ska erbjuda heldagssysselsättning i syfte att den nyanlända ska få bästa möjliga förutsättningar att snabbt lära sig svenska och komma i kontakt med arbetsmarknaden för att därigenom medverka till att vägen till arbete blir så kort som möjligt. I en sådan heldagsplanering ska samordning ske mellan stadsdelarnas samhällsinformation, SFI och de insatser som jobbtorgen erbjuder. Jobbtorgen ska samverka med arbetsförmedlingen. Arbetsförmedlingen har å sin sida fått ett förtydligat ansvar för att erbjuda nyanlända insatser som främjar en snabb och effektiv etablering på arbetsmarknaden och ska i detta arbete vara samordnande gentemot övriga berörda parter.

Såväl arbetsförmedlingen som Jobbtorg Stockholm har således ett uttalat och tydligt ansvar i frågan. Detta kräver en hög grad av samverkan och samordning för att undvika dubbelarbete, eller att den enskilde trots allt "faller mellan stolarna", men också för att se till att befintliga resurser utnyttjas på bästa möjliga sätt.

Stadens mål

Kommunfullmäktige har för sin del satt som mål att 50% av alla nyanlända flyktingar ska vara självförsörjande inom 18 månaders introduktion. 2007 var den siffran 47% och 2008 var den ca 35 %.

När det gäller SFI har staden som mål att minst 30 % av de studerande ska uppnå godkänt betyg i SFI inom ett år.

Målgruppen

Arbetsförmedlingen avser med begreppet "nyanlända", flyktingar och invandrare inom 3 år efter uppehållstillstånd. Arbetsförmedlingarna i Stockholms stad hade i december cirka 3200 inskrivna nyanlända arbetssökande. På Jobbtorg Stockholm är cirka 30 procent av de inskrivna aspiranterna nyanlända enligt arbetsförmedlingens definition, vilket motsvarar närmare 1700 personer i januari 2009. Av dessa omfattas drygt 550 personer av stadens flyktingmottagande och introduktion upp till 18 månader efter kommunplacering. Ytterligare nyanlända är aktuella inom stadens försörjningsstödsenheter och flyktingmottagningar men får för tillfället inte aktiviteter genom Jobbtorg Stockholm på grund av till exempel föräldraledighet, sjukdom eller andra skäl. I januari 2009 har Sfi i staden 7400

studerande varav 22 procent också är aktuella på ett jobbtorg och ytterligare en större grupp arbetssökande inskrivna på arbetsförmedlingen.

Målgruppen för projektet utgörs av de nyanlända inom arbetsförmedling, jobbtorg och sfi för vilka kommun och arbetsförmedling samverkar kring den nyanländes introduktion och etablering.

Behov av metodutveckling

Under 2008 har det inom jobbtorgsorganisationen gjorts en kartläggning av vilken typ av metodutveckling som behövs för att utveckla insatserna för nyanlända så att fler kan komma snabbt ut i arbete, och för att nå stadens mål. Kartläggningen har skett genom workshops, studier av tidigare erfarenheter och projekt mm. I arbetet har handläggare från såväl stadsdelsförvaltningar, jobbtorg som arbetsförmedlingen deltagit i olika arbetsgrupper för att precisera behov och utforma förslag.

De behov och förslag som kommit fram i arbetet har lagts till grund för en ansökan till socialfonden som ska lämnas in den 2009 03 31.

Följande utvecklingsområden har identifierats:

1. På en strategisk nivå utveckla samverkan mellan olika parter för att effektivisera och utveckla flyktingmottagandet i staden. Huvudsakliga samverkansparter i detta är Jobbtorg Stockholm, stadsdelsförvaltningarnas försörjningsstödsenheter och flyktingmottagningar, arbetsförmedlingen och SFI. Parterna är överens om att former för samarbete och samverkan måste utvecklas på såväl lokal som central nivå. Samverkan bör omfatta såväl strategiska som operativa frågor. I Stockholm där 14 stadsdelsförvaltningar, 5 jobbtorg, 11 arbetsförmedlingar och ett flertal SFI-anordnare är operativt delansvariga i arbetet, ställs höga krav på ett väl utvecklat samarbete. Till detta kommer att både arbetsförmedlingen och staden samverkar med externa aktörer som ska erbjuda insatser för nyanlända. Till samverkan ska även knytas rådgivande utvecklingspaneler med representanter för näringslivet, forskning, myndigheter samt representanter för frivilligorganisationer.
2. På en operativ nivå utveckla en sammanhållen introduktionskedja där alla ingående moment i en väl fungerande introduktion är identifierade. En väsentlig del i detta är att säkerställa att varje del i kedjan är välfungerande och kvalitetssäkrad så att hela processen därmed blir kvalitetssäkrad. Ansvars- och arbetsfördelning ska vara tydlig mellan olika parter. Ett

kvalitetssäkrat arbetssätt som alla är överens om ökar tilliten mellan parterna, och ger därmed bättre förutsättningar än hittills för en tydlig ansvarsfördelning med samverkan istället för dubbelarbete. En viktig fråga i sammanhanget är samverkan omkring den enskildes olika planer. Idag har en nyanländ en introduktionsplan eller arbetsplan hos stadsdelsförvaltningen, en jobbplan på jobbtorg, en handlingsplan på arbetsförmedlingen och en studieplan på SFI. Arbetet med att utveckla en sammanhängande kvalitetssäkrad introduktionskedja ska starta som utvecklingsprojekt i Västerort för att efter vunna erfarenheter spridas till övriga staden.

3. Operativt utveckla matchningsinsatser för nyanlända gentemot olika arbetsgivare. Idag arbetar såväl Jobbtorg som arbetsförmedlingen med detta, men oftast utan inbördes samordning. Ett utvecklingsprojekt ska syfta till att samordna insatserna, men framförallt specialiseras utifrån de behov som finns avseende nyanländas möjligheter att tidigt komma i kontakt med arbetslivet och arbetsgivare. Mot bakgrund av den lågkonjunktur som nu råder riskerar nyanlända annars att komma längst bak i kön till olika arbete, och förutsättningarna för en snabb etablering att bli ännu sämre än vad som gällt t ex under 2008.
4. På en operativ nivå utveckla insatser för lågutbildade/analfabeter, med anpassad språkinlärning kopplat till förberedande utbildningar. Detta mot bakgrund av att såväl jobbtorgen som arbetsförmedlingen vittnar om att det för denna grupp idag saknas framgångsrika metoder. Många i denna grupp blir under långa tider beroende av försörjningsstöd.
5. På en operativ nivå tillsammans med Röda Korset utveckla ett system med yrkesguider/mentorer för nyanlända utifrån tidigare yrkeserfarenheter och eller utbildningsbakgrund. Detta delprojekt syftar till att skapa ett nätverk och kontakter i det svenska arbetslivet som nyanlända oftast saknar.

Huvudmannaskap för projektet

Stockholm stad beräknas vara huvudman för projektet. Om det under 2009 skulle fattas beslut om ändrade ansvarsförhållanden mellan staten och kommunen vad gäller introduktion av nyanlända flyktingar, kan frågan om huvudmannaskap omprövas. Behovet av samverkan och en fungerande kedja av samhällsintroduktion, SFI och arbetsmarknadsinsatser kommer dock att kvarstå.

Regional anknytning

I stockholmsregionen pågår ett gemensamt utvecklingsarbete för en sammanhållen flyktingmottagning. Staden är en aktiv part i detta arbete. Under 2008 har ett arbete pågått för att bereda olika utvecklingsprojekt inom området. Detta har skett med processtöd från länsstyrelsen. I detta sammanhang har det utkristalliserats fyra större regionala projekt – ett i södertörn, ett i nordväst, ett i nordost samt det projekt för Stockholm som detta tjänsteutlåtande avser. Länsstyrelsen har även påbörjat arbetet med en samverkansplattform för erfarenhetsutbyte och gemensam metodutveckling mellan dessa fyra stora projekt, men också för mindre projekt som berör arbetet med nyanlända i regionen.

Projekttid

Stadens projekt beräknas pågå till 2012 12 31.

Beräknad budget

Stadens projekt beräknas för närvarande komma att omsluta ca 30 mnkr varav 40% utgör finansiering från socialfonden. Den offentliga medfinansieringen beräknas i huvudsak utgöras av introduktionsersättning/försörjningsstöd samt personal från olika huvudmän. Något större behov av kontant medfinansiering från staden beräknas inte uppstå. En mindre kostnad kan uppstå, men får då finansieras utifrån de metodutvecklingsuppdrag som jobbtorgen och SFI har avseende insatser för nyanlända.

Förslag

Med detta tjänsteutlåtande föreslås socialtjänst- och arbetsmarknadsnämnden besluta att godkänna inriktningen av det föreslagna projektet. Nämnden föreslås också besluta att uppdra till förvaltningschefen att fatta beslut om ansökan. Detta för att göra det möjligt att hinna lämna in en ansökan på angiven tid – dvs senast 2009 03 31. Någon ytterligare utlysning är därefter inte aktuell förrän hösten 09.